

Statsrådets förordning

om fiskeredskap som innehåller plast

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av avfallslagen (646/2011):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om sådana krav på fiskeredskap som innehåller plast vilka kompletterar avfallslagen (646/2011) och vilka behövs för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön.

2 §

Målet för separat insamling av uttjänta fiskeredskap

Producenter av fiskeredskap som innehåller plast ska tillsammans se till att uttjänta fiskeredskap som innehåller plast samlas in separat för materialåtervinning i minst en sådan mängd som motsvarar 10 viktprocent av den mängd fiskeredskap innehållande plast som producenterna årligen släpper ut på marknaden.

3 §

Allmänna minimikrav för mottagning av uttjänta fiskeredskap

En sådan producent av fiskeredskap innehållande plast som avses i 48 § 1 mom. 11 punkten i avfallslagen ska ordna mottagning av uttjänta fiskeredskap som innehåller plast så att följande minimikrav i fråga om servicenivå och tillgänglighet uppfylls:

- 1) avfallet i fråga ska kostnadsfritt och utan svårighet kunna lämnas till mottagningsplatsen,
- 2) mottagningsplatserna ska vara områdesvis jämnt fördelade i hela landet med hänsyn till mängden uttjänta fiskeredskap.

4 §

Ordnande av mottagning av olika slag av uttjänta fiskeredskap

Producenten ska ordna minst 150 mottagningsplatser för separat insamling av sådant avfall innehållande plast som utgörs av uttjänta stående fångstredskap enligt 4 § 15 punkten i lagen om fiske (379/2015) och andra redskap av garn samt linor och flöten som används i samband med dessa fångstredskap. Producenten kan ersätta en mottagningsplats med en mobil mottagningsplats, en avhämtningsstjänst eller något annat motsvarande insamlingsarrangemang som uppfyller de allmänna kraven enligt 3 §. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland kan bevilja undantag från kraven enligt detta moment, om producenten säljer sina produkter endast till kommersiella fiskare.

Producenten ska ordna en mobil mottagningsplats, en avhämtningstjänst eller något annat fungerande insamlingsarrangemang för separat insamling av sådana uttjänta fiskeredskap som uppstår vid handredskapsfiske, mete och pilkfiske. Insamlingen kan ordnas separat och på olika sätt enligt om fiskeredskapen kan återanvändas eller materialåtervinnas eller om de orsakar skada för miljön. Vid ordnandet av insamlingen kan fiskets säsongbetonade karaktär beaktas.

Producenten ska ordna mottagning av vattenbruksredskap som innehåller plast genom att anvisa innehavare och andra som lämnar in ett sådant redskap sådana mottagningsarrangemang som uppfyller de allmänna krav som anges i 3 §.

5 §

Egenkontroll

Producentens i 53 a § i avfallslagen avsedda plan för egenkontroll ska innehålla

1) en redogörelse för insamlandet av de uppföljningsuppgifter som avses i 6 § i denna förordning, en uppskattning av uppgifternas tillförlitlighet och en plan för utveckling av uppgifternas tillförlitlighet,

2) en uppskattning av hur producentens kostnadsansvar enligt 46 § i avfallslagen har uppfyllts,

3) en redogörelse för producenternas betalningsandelar enligt 63 a § i avfallslagen samt för jämningsgrunderna för och uppföljningen av dem,

4) uppgifter om förfarandena för regelbunden omvärdering och utveckling av de betalningsandelar som avses i 3 punkten i detta moment samt av jämningsgrunderna för dem,

5) en plan för genomförande och organisering av egenkontrollen samt för de granskningar som ska genomföras till stöd för egenkontrollen.

Vid granskning som genomförs till stöd för egenkontrollen ska en sådan granskare anlitas som är en oberoende och opartisk tredje part i förhållande till producenten, producentsammanslutningen och dess ägare. Granskaren ska ha de kunskaper, de färdigheter och den övriga kompetens som fullgörandet av uppgiften kräver. Granskningen kan genomföras i flera delar med beaktande av granskarens specialkunskande eller göras i anslutning till en annan motsvarande utomstående granskning av producentsammanslutningens verksamhet. Om producenten använder ett certifierat ledningssystem, kan granskningen kopplas till systemet.

6 §

Lämnande av uppföljningsuppgifter

En producent eller en producentsammanslutning på de anslutna producenternas vägnar ska varje år före utgången av juni månad i det i 54 § 2 mom. i avfallslagen avsedda sammandrag som baserar sig på bokföringsuppgifter lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland följande uppgifter om sin verksamhet under det föregående året:

1) mängden fiskeredskap som innehåller plast och som släppts ut på marknaden i Finland, uttryckt i ton och specificerad enligt de fiskeredskap som ska samlas in i de olika insamlingsystem som avses i 4 § i denna förordning,

2) mängden fiskeredskap som innehåller plast och som har samlats in separat i Finland, uttryckt i ton och specificerad enligt de olika insamlingssystemen,

3) mängden fiskeredskap som har återanvänts, materialåtervunnits, återvunnits på annat sätt eller bortskaffats, uttryckt i ton och specificerad enligt behandlingsanläggning, samt behandlingsanläggningens namn och placeringssort,

4) en redogörelse för ordnandet av den mottagning som avses i 4 § i denna förordning,

5) en redogörelse för den informationsspridning och rådgivning som avses i 51 § 1 mom. i avfallslagen,

6) uppgifter om de åtgärder och granskningar som förutsätts i den plan för egenkontroll som avses i 53 a § i avfallslagen.

7 §

Sammanställande av uppgifter för uppföljning och tillsyn

För uppföljning av och tillsyn över att skyldigheterna enligt denna förordning fullgörs ska Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland årligen granska och sammanställa de uppföljningsuppgifter som avses i 6 §.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska lämna de uppgifter som avses i 6 § 1 mom. 1 och 2 punkten till Europeiska kommissionen inom 18 månader från utgången av det kalenderår för vilket uppgifterna har sammanställts. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska bedöma mängden fiskeredskap som innehåller plast och som släppts ut på den finländska marknaden år 2022 och lämna uppgifterna till Europeiska kommissionen före utgången av juni 2024.

Uppgifterna ska lämnas i det format som förutsätts i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/958 om fastställande av formatet för rapportering av uppgifter om fiskeredskap som innehåller plast som släppts ut på marknaden och om uttjänta fiskeredskap som samlats in i medlemsstaterna och av formatet för kvalitetskontrollrapporten i enlighet med artiklarna 13.1 d och 13.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904.

8 §

Producenternas betalningsandelar

Bestämmelser om grunderna för och jämkning av producenternas betalningsandelar finns i 63 a § i avfallslagen.

De administrativa avgifterna ska bestämmas så att deras andel inte är orimligt stor jämfört med mängden fiskeredskap som producenten släppt ut på marknaden och jämfört med avgifterna för avfallshanteringen av redskapen och de avgifter som följer av andra producentansvarsskyldigheter.

9 §

Behöriga ombuds skyldighet att informera

Ett behörigt ombud, som har fått fullmakt av en i en annan stat etablerad aktör som tillhandahåller fiskeredskap som innehåller plast på marknaden i Finland på annat sätt än genom distansförsäljning direkt till slutanvändaren, ska utan dröjsmål informera den producent som utan fullmakten skulle svara för producentansvarsskyldigheterna för dessa produkter om sin fullmakt och sitt godkännande för anteckning i producentregistret eller sin anslutning till en producent-sammanslutning samt om ändring eller återkallande av fullmakten eller godkännandet. Om den ovannämnda producenten, i vars ställe det behöriga ombudet sköter producentansvarsskyldigheterna i fråga om de aktuella produkterna, är medlem i en producentsammanslutning, ska det behöriga ombudet dessutom utan dröjsmål informera producentsammanslutningen om fullmakten och tidpunkten för utfärdandet av fullmakten.

Den information som lämnas enligt 1 mom. ska innehålla uppgifter om fullmaktsgivaren, om typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som har släppts ut på marknaden samt om hur fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna har ordnats. Producentsammanslutningen ska dessutom underrättas om vem som skulle ha svarat för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de aktuella produkterna, om fullmakt inte hade getts.

10 §

En producents ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

En producents ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret enligt 101 § 1 mom. i avfallslagen ska innehålla

- 1) producentens och kontaktpersonens namn och kontaktinformation,
- 2) producentens företags- och organisationsnummer och producentens europeiska eller nationella skatteidentifikationsnummer,
- 3) uppgifter om sådana fiskeredskap som innehåller plast och som producenten släppt ut på marknaden samt en uppskattning av mängden, uttryckt i ton per år och specificerade enligt hur mottagandet enligt 4 § i denna förordning ska ordnas,
- 4) en redogörelse för de avtal som hänför sig till förberedelser för återanvändningen och ordnandet av avfallshanteringen samt för avtalsparternas miljötillstånd och eventuella miljöledningssystem,
- 5) en plan för hur informations- och rådgivningsskyldigheten enligt 51 § i avfallslagen ska fullgöras,
- 6) en förteckning över de medlemsstater till vilka producenten genom distansförsäljning säljer produkter direkt till användare samt namnen på de behöriga ombuden i de medlemsstaterna,
- 7) en plan för egenkontroll,
- 8) försäkran om att den inlämnade informationen är korrekt,
- 9) datum för ansökan.

Ett behörigt ombuds ansökan ska utöver de uppgifter som avses i 1 mom. innehålla uppgifter om fullmaktsgivaren och om de producenter som utan fullmakten skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som fullmakten gäller. Ansökan ska dessutom innehålla en försäkran om att det behöriga ombudet har utsetts genom en skriftlig fullmakt i enlighet med 66 b § 1 mom. i avfallslagen.

11 §

En producentsammanslutnings ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

En producentsammanslutnings ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret ska innehålla

- 1) de uppgifter om producentsammanslutningen och dess verksamhet som motsvarar uppgifterna i 10 § 1 mom. 1, 2, 4, 5 och 7–9 punkten samt 2 mom.,
- 2) uppgifter om de fiskeredskap innehållande plast som de producenter som hör till producentsammanslutningen släppt ut på marknaden samt en uppskattning av mängden, uttryckt i ton per år och specificerad enligt hur den mottagning som avses i 4 § ska ordnas,
- 3) namn, företags- och organisationsnummer samt bransch för varje grundande medlem i producentsammanslutningen,
- 4) namn, företags- och organisationsnummer samt anslutningsdatum för de producenter som hör till producentsammanslutningen,
- 5) namn, företags- och organisationsnummer samt anslutningsdatum för de behöriga ombud som hör till producentsammanslutningen samt uppgifter om fullmaktsgivaren och om de producenter som utan fullmakten skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som fullmakten gäller,
- 6) en redogörelse för hur skyldigheterna fördelas mellan producenterna och hur en ny producent kan avtala med producentsammanslutningen om skötseln av producentansvaret,
- 7) en förteckning över de medlemsstater till vilka en producent som hör till producentsammanslutningen genom distansförsäljning säljer produkter direkt till användare samt namnet på det behöriga ombudet i medlemsstaterna i fråga,

8) en redogörelse för producentsammanslutningens tillräckliga ekonomiska arrangemang för att organisera sin verksamhet på behörigt sätt.

12 §

Anmälan om förändringar i verksamheten

Den anmälan om väsentliga förändringar i verksamheten samt om förändringar i producent-sammanslutningens medlemskår som avses i 106 § i avfallslagen ska göras inom en månad från förändringen.

Bestämmelser om tidpunkten för när redogörelsen och planen för visande av tillräckliga ekonomiska arrangemang och tryggnad av verksamheten ska lämnas om producentsammanslutningens verksamhet förändras väsentligt finns i 64 § i avfallslagen.

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023.

Producenten ska första gången lämna de uppgifter som avses i 6 § 1 mom. 1 punkten före utgången av juni 2024 och de uppgifter som avses i 2–6 punkten i det momentet före utgången av juni 2026.

Helsingfors den 29 december 2022

Utrikesminister Pekka Haavisto

Regeringssekreterare Jussi Kauppila